Rok IX — Nr 117 Wejherowo — niedziela, 27 października 1946 Cena 3 — zł

ZRZESZ KASZËBSKÔ

KATOLICKIE PISMO LUDU KASZUBSKIEGO — 3 RAZY TYGODNIOWO

Nacjonalizm źródłem konfliktów

Przemówienie min. Bevina w Izbie Gmin

ŁONDYN (PAP). **Przed otwarciem debaty nad polityką zagraniczną Wielkiej Brytanii w Izbie Gmin, minister Bevin wygłosił przemówienie, w którym przedstawił pogląd rządu brytyjskiego na aktualne zagadnienia polityki międzynarodowej**

Na wstępie min. Bevin oświadczył, że druga wojna światowa dokonała na świecie przewrotu, jakiego nie znają dzieje ludzkości. Podkreślił on, że obecnie wiążą się zagadnienia europejskie z problemami Średniego i Dalekiego Wschodu.

Źródłem konfliktów jest wzrost nacjonalizmu, który może się stać źródłem dalszych konfliktów, jeżeli problemy sporne nie zostaną rozwiązane w ramach organizacji międzynarodowych.

Wymogiem bezpieczeństwa jest trzymanie pod kontrolą i okupacją przez dłuższy czas Niemiec i Japonii.

Błędem pierwszej wojny było ignorowanie Rosji, co utrudniło wytworzenie warunków wzajemnego zaufania między narodami.

Na sytuacji międzynarodowej po pierwszej wojnie ciążyła również nieobecność Stanów Zjednoczonych.

Chiny — Indonezja

Minister Bevin wyraził uznanie dla polityki gen. Mac Arthura w Japonii. Stwierdził on, że demilitaryzacja Japonii jest faktem. Obecnie należy czuwać, aby naród japoński nie otrzymał możności ponownego wkroczenia na drogę agresji. Wielka Brytania pragnie trwałego pokoju z Japonią.

Przedstawiając swój punkt widzenia na sytuację w Chinach ,pochwalił on decyzję Stanów Zjednoczonych wysłania do Chin gen. Marshalla, celem pogodzenia poważnionych stron, które mimo usilnych starań nie powiodło się.

Bevin poruszył również zagadnienie Indonezji i wyraził przekonanie, że w ciągu najbliższego czasu dojdzie do porozumienia. Zapowiedział, że wojska brytyjskie opuszczą Indonezję 30 listopada br.

Z zadowoleniem podkreślił, że długotrwały spór terytorialny między Sjamem a francuskimi Indochinami zostanie w najbliższym czasie zlikwidowany.

Egipt w strefie delikatnego traktowania

Przechodząc z kolei do zagadnień Średniego i Bliskiego Wschodu, min. Bevin podkreślił, że jest strefą ważną, która wymaga delikatnego traktowania.

Mówca oświadczył, że Wielka Brytania proponuje Egiptowi sojusz oparty na zbieżności interesów, zasadzie równych praw i równej odpowiedzialności.

Kraje leżące w tej strefie otrzymają pomoc Wielkiej Brytanii w „rozwoju swej niepodległości", co jest jedną z wytycznych polityki zagranicznej Wielkiej Brytanii.

Iran — kraj interesów wielkich mocarstw

Iran —powiedział min. Bevin — znajduje się w niebezpiecznej sytuacji, ponieważ w kraju tym stykają się interesy wielkich mocarstw. Przyznał on, że interesy brytyjskie w Iranie są w istocie rzeczy interesami wielkich przedsiębiorców.

Iran winien się stać krajem zjednoczonym, niezależnym od obcych wpływów.

Dardanele

Minister Bevin poruszył następnie problem Dardaneli i podkreślił, że konwencja, zawarta w Montreux, powinna być zmodyfikowana. Jednakże rząd brytyjski pragnie, by Dardanele miały charakter międzynarodowy.

Bevin wypowiedział się jednak przeciwko temu, aby jedynie Związek Radziecki i Turcja były odpowiedzialne za obronę cieśnin.

Grecja

W sprawie Grecji min. Bevin oświadczył że Wielka Brytania jest zobowiązana okazać Grecji pełną pomoc. Wyraził on ubolewanie że nie doszło do porozumienia podczas wyborów w Grecji. Wspomniał o tym, że niektóre partie bojkotowały wybory i oświadczył: „Zwyczaj bojkotowania wyborów nie okazał się dobry".

Wybory w Grecji były — powiedział Bevin — „w granicach ówczesnych możliwości czyste i sprawiedliwe". Omawiając w dalszym ciągu stosunek rządu brytyjskiego do Grecji, min. Bevin przytoczył słowa Cadogana, który oświadczył: „Kto dba o interes Grecji, ten nie powinien się mieszać w jej sprawy Należy Grecję zostawić w spokoju".

W tym miejscu padł z ław Partii Pracy okrzyk: „Zostawcie ją więc w spokoju". — Wśród rozmaitych innych okrzyków min. Bevin odpowiedział: „Zostawiamy ją w spokoju, pomagając jej tam, gdzie możemy".

Min. Bevin zapowiedział, że wojska brytyjskie zostaną wycofane z Grecji, jak tylko będzie to możliwe.

Konferencja paryska

Omawiając wyniki konferencji paryskiej, min. Bevin wyraził ubolewanie z powodu tego, że odnosiło się wrażenie, jakoby świat podzielił się na dwa bloki. Podziału tego należy i można uniknąć. Jedynie w ten

(Dokończenie na str. 2-giej)

ONZ rozpoczęła swą pracę

Truman wita delegatów z wszystkich stron świata

W środę o godz. 21-ej nastąpiło otwarcie drugiej sesji plenarnej Generalnego Zgromadzenia ONZ. Otwarcia dokonał — przewodniczący Spaak, po czym prezydent Truman wygłosił inauguracyjne przemówienie, w którym witał gorąco delegatów ze wszystkich stron świata.

NOWY JORK (PAP). Pod przewodnictwem min. Henryka Spaaka odbyło się posiedzenie niejawne komisji głównej Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych na którym powzięto szereg uchwał w celu przyśpieszenia prac Zgromadzenia Generalnego ONZ.

Obecna sesja Zgromadzenia potrwa przypuszczalnie 6—7 tygodni.

Komisja główna postanowiła, że podczas debaty ogólnej będą mogły być dyskutowane wszystkie sprawy znajdujące się na porządku dziennym, a nie tylko sprawozdania złożone Zgromadzeniu.

Debata ogólna rozpoczęła się w czwartek.

Porządek dzienny obejmuje 34 punkty. Prócz tych spraw, wniesionych na porządek dzienny przez sekretarza generalnego, — przewidziane są wnioski o uzupełnianie. Delegat radziecki Gromyko zapowiedział, że wniesie na porządek obrad sprawę przebywania na terenach nie należących do b. państw wrogich wojsk sprzymierzonych. Poza tym delegaci Kuby i Australii zapowiedzieli, że wniosą kwestię zniesienia prawa veta. Wnioski w sprawie porządku dziennego można składać do 2 listopada. Sześć komisji generalnego zgromadzenia, obradować będą 2 razy dziennie. Przewiduje się, że podczas obecnej sesji odbędzie się 480 posiedzeń.

Nie było zamachu na Papieża

WATYKAN. Koła watykańskie zaprzeczają jak najbardziej kategorycznie pogłoskom o rzekomym zamachu na Papieża.

W Watykanie oświadczono, że Papież powrócił do pałacu letniego w Castel Gandolfo, gdzie przebywał przez ostatnie dwa miesiące.

W niedzielę Papież był obecny na uroczystościach ku czci beatyfikowanej siostry Marii Teresy de Soubioru.

Korespondenci donoszą, że w Mieście Watykańskim nie przedsięwzięto żadnych specjalnych środków ostrożności.

RZYM (SAP). Spisek, o którym przed kilku dniami dowiedzieli się karabinierzy, spowodował wzmocnienie posterunków dla zapewnienia bezpieczeństwa na trasie, którą w niedzielę miał przebyć Papież, udając się z Castel Gandolfo do Watykanu. Jednakże spisek nie był skierowany przeciw Papieżowi, lecz przeciw biskupowi prawosławnemu, Meliczewowi.

Rewelacja ta pochodzi od osoby, stojącej blisko tych czynników, którym powierzono śledztwo.

Pod sztandarem Chrystusa Króla

Święto Chrystusa Króla ma być dla nas szczerych „Wyznawców" Chrystusowych wyznaniem wiary, że uznajemy Jezusa jako Króla nie tylko w niebie ale i na ziemi. Jezus stawiony przed sąd Piłata nie wypiera się tego prawa, ani tytułu króla. Na pytanie Piłata: „Czy Ty jesteś Królem?" odpowiada w poczuciu swej godności „Sam mówisz". Było w tem zapewne działanie Opatrzności Boskiej, chcącej oznajmić całemu światu, że Jezus rzeczywiście jest Królem, a jako taki winien nad światem panować.

Świat nie ma bynajmniej potrzeby, lękać się panowania Jezusa, bo ono jest warunkiem i podstawą szczęścia. Będąc wykonawcą woli Stwórcy, dąży Jezus do tego przede wszystkim, by ludzkość poznała Boga i uznała Go Panem swym, a uznawszy Go oddała Mu cześć należną. Chce jej przypomnieć treść pierwszego przykazania: „Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną". Obojętnie, kim jest ten „bóg cudzy", czy jest nim jakiś bożek pogański, czy też jakiś bożek, któremu tak chętnie skłania się człowiek nowoczesny, a któremu na imię pieniądz i bogactwo, sława i zaszczyty, rozkoszy cielesne, rozpusta, kieliszek. Precz mają iść ci bożkowie, a każdy ma znów w czyn wprowadzić słowa, znane już w Starym Testamencie: „Panu Bogu twemu kłaniać się będziesz. Jemu samemu służyć będziesz".

Królestwo Chrystusowe — to królestwo prawdy, którą głosił i głosi przez swój Kościół Chrystus. Można wyprzeć się tej prawdy, można jej nie uznać, można przejść obok niej, pytać się wciąż: co jest w ogóle prawdą i nie znajdować w swym sceptycyźmie odpowiedzi. Albo w korným akcie wiary uznać całą Chrystusową prawdę, uznać Chrystusa Królem prawdy, przyjąć umysłem swoim bez uprzedzeń i zastrzeżeń całą Chrystusową prawdę — oto właściwe stanowisko, nasze stanowisko katolików. Kiedy dziś przyglądamy się rozległym terenom królestwa Chrystusowego w ludzkich duszach, kiedy własne przetrząsamy serca, pytając się szczerze, do kogo właściwie należemy — to ten przegląd szczególniejsze ma znaczenie, gdy chodzi o młode pokolenie dzisiejsze, wojenne. Młodzież, na rozstajach dróg swego życia postawiona szuka prawdy — okropnościami ludzkiego barbarzyństwa zmrożona, pragnie czystej, orzeźwiającej miłości, słaniająca się pod ciosami okrutnego losu, tęskni do sił i mocy, pożąda pomocnej ręki, która by ją wsparła. Młodzieży polska, poznaj tę prawdę, której na imię Chrystus. Nie w sceptycyzmie Piłatowym i w zwątpieniach, nie w cyniźmie miernoty i tałwizny życiowej twoje szczęście i przyszłość twoja i narodu w zwrocie do Chrystusa. Sztandary Chrystusa Króla niech załopocą nad zwartymi szeregami młodzieży polskiej, katolickiej, bo „On nasz Król", bo „On nasz Pan"!

7 i pół miliona hitlerowców do ukarania

BERLIN (PAP). Jak komunikuje Sojusznicza Rada Kontroli, ogólna ilość Niemców, którzy mają być pociągnięci do odpowiedzialności, zgodnie z nową ustawą denazyfikacyjną wprowadzoną w 4 strefach wynosi 7 i pół miliona osób.

Celem nowej ustawy ma być bezwzględne ukaranie tych wszystkich hitlerowców, militarzystów i przemysłowców, którzy dopomogli Hitlerowi do uzyskania władzy. Akcja denazyfikacyjna przewidywana jest na okres 2-letni. W strefie amerykańskiej komisje będą się składać, jak dotychczas, z samych Niemców. Kara śmierci ma być stosowana przy zbrodniach najcięższych. Poza tym przewidywane są kary do 10 lat więzienia, ciężkich robót i konfiskata majątku.

Wprowadzenie nowej ustawy, uzgodnionej przez 4 mocarstwa, wywołało w Niemczech duże wrażenie. Prasa amerykańska podkreśla w swoich komentarzach, że nowa ustawa wzmacnia poczucie jedności między aliantami w sprawach niemieckich, które ma swoją podstawę w uchwałach poczdamskich.

Obrońcy norymberscy przed sądem

BERLIN (PAP). Obrońcy w procesie norymberskim, z których wielu należało do NSDAP, muszą obecnie stanąć sami przed trybunałem denazyfikacyjnym, otrzymali oni jedynie w drodze wyjątku prawo występowania w Norymberdze przed sprawdzeniem ich poprzedniej działalności. Ze strony władz amerykańskich dano do zrozumienia Monachijskiej Izbie Adwokackiej, że obrońcy norymberscy nie będą korzystać z żadnych przywilejów dlatego, że bronili głównych hitlerowskich zbrodniarzy.

Papen opuścił więzienie

BERLIN (PAP). Jak komunikuje amerykańska agencja prasowa w Niemczech, — Franz von Papen we wtorek o godz. 9-tej rano opuścił więzienie w Norymberdze i udał się do prywatnego mieszkania, zarezerwowanego dla niego na mieście.

Atak niemców na Polskę

BERLIN (PAP). Korespondent PAP zwrócił się do głównodowodzącego amerykańskich wojsk w Europie generała Mac Narneya z zapytaniem ,czy wiadome mu są ataki, jakich w ostatnich czasach dopuściła się prasa niemiecka wobec Polski. Generał Mac Narney, nawiązując do noty protestacyjnej, złożonej parę tygodni temu przez Polską Misję Wojskową w Berlinie przeciwsko antypolskiemu wystąpieniu — Neumanna, oświadczył, iż wystąpienie to pociągnęło za sobą nie tylko protest polski, lecz również skargę Związku Radzieckiego oraz protesty prasy amerykańskiej. Dowódca amerykański dodał, że protest polski zostanie przekazany przez Sojuszniczą Radę Kontrolną Komisji Koordynacyjnej, która go rozpatrzy w najbliższym czasie.

Nacjonalizm źródłem konfliktów

(Dokończenie ze str. 1-szej)

sposób mogą wytworzyć się warunki, które doprowadzą do utrwalenia pokoju.

Min. Bevin wyraził się z uznaniem o rozwiązaniu problemu południowego Tyrolu przez bezpośrednie porozumienie Włoch i Austrii.

W sprawie Triestu rządowi brytyjskiemu zależy przede wszystkim na tym, aby państwa zainteresowane miały wolny tranzyt towarów przez terytorium, leżące między Triestem a krajami, dla których Triest będzie naturalnym wyjściem do morza.

Apelował on do Włoch i Jugosławii, aby dopomogły do rozstrzygnięcia tego zagadnienia.

Następnie przeszedł Bevin do sprawy Dunaju i przedstawił pogląd rządu brytyjskiego, który jak wiadomo — popiera tezę umiędzynarodowienie Dunaju. Sprawa ta należy do ministrów spraw zagranicznych, — którzy konferować będą nad ostatecznym tekstem traktatów pokojowych w Nowym Jorku.

Austria zasługuje na niepodległość

Min. Bevin zaznaczył, że będzie domagał się szybkiego opracowania traktatu pokojowego z Austrią. Mieszkańcy Austrii — zdaniem min. Bevina — wykazali dojrzałość polityczną i zasługują na pełną niepodległość.

Dobra wola w słowach i czynach

Prace nad projektem traktatu pokojowego z Niemcami — powiedział min. Bevin — będą próbieżem stosunków wzajemnych między czterema mocarstwami. Traktat pokojowy z Niemcami stworzy możliwość utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa na świecie. Rząd brytyjski trwa nadal na swym stanowisku, że podstawy pokoju mogą być utrwalone dzięki wspólnemu wysiłkowi czterech mocarstw przy współpracy mniejszych państw sprzymierzonych. W tym celu należy dążyć do oprawy stosunków między czterema wielkimi mocarstwami i do zwiększenia wzajemnego zaufania między nimi.

Biorąc pod uwagę oświadczenie Byrnesa o gotowości Stanów Zjednoczonych do współpracy międzynarodowej, słowa generalissimusa Stalina oraz deklarację, którą złożyłem — powiedział Bevin — w sprawie chęci Wielkiej Brytanii do współpracy z mocarstwami, oraz uwzględniając dobrą wolę Francji, — należy stwierdzić, że przyszłość? Europy przedstawia się jasno. Rzecz oczywista, że mocarstwa muszą swą dobrą wolę wykazać nie tylko w słowach lecz również w czynach.

Zagadnienie Niemiec będzie omawiane na specjalnej konferencji ministrów spraw zagranicznych w Nowym Jorku w przyszłym miesiącu. Zostaną tam ustalone główne zasady traktatu pokojowego z Niemcami. Ostateczna zaś decyzja nie zapadnie tak długo, jak długo wszystkie państwa, które brały czynny udział w wojnie przeciwko Niemcom, nie przedstawią swego punktu widzenia.

Następnie omówił min. Bevin zagadnienie granic niemieckich. Rząd brytyjski gotów jest zaakceptować propozycję francuską w sprawie Zagłębia Saary po dokładnym określeniu rozmiarów tego terytorium. Decyzja ta wiąże się z postanowieniami w sprawie odszkodowań dla Francji. Rząd brytyjski nie poprze jednak propozycji francuskich w sprawie Nadrenii i Zagłębia Ruhry.

Zagadnienie polskich granic zachodnich

„Nie mogę zataić, że w Poczdamie zgodziliśmy się na znaczne zmiany granic Polski tylko z największym ociąganiem się — na żądanie naszego radzieckiego sojusznika. Przesiedlenia na tak wielką skalę musiały wywołać głęboką reakcję w Niemczech.

Następnie min. Bevin przedstawił zobowiązania, jakie przyjął na siebie rząd polski w sprawie przeprowadzenia wolnych wyborów. Nie widzimy żadnego powodu — powiedział Bevin — dlaczego mamy ratyfikować ustąpienie tak rozległych ziem na rzecz Polski, dopóki nie przekonamy się, że rząd polski wypełnił wzięte na siebie zobowiązania. Pragniemy również przekonać się, że Polacy są w stanie rozwinąć życie gospodarcze na tych ziemiach tak, aby obszar ten nie stał pustkowiem, z którego Niemcy zostali wysiedleni, a którego Polacy nie są w stanie zaludnić. W dalszym ciągu swego przemówienia min. Bevin podał do wiadomości, że toczą się rokowania w sprawie układu gospodarczego brytyjsko francuskiego.

Na zakończenie podkreślił min. Bevin, że Wielka Brytania jest powołana do roli pośrednika, jak w to niektórzy przypuszczają. Wniesie ona swój wkład do dzieła pokoju w takim samym stopniu, jak Stany Zjednoczone i Związek Radziecki.

Podwyżka zaopatrzenia pieniężnego

WARSZAWA (PAP). Na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 17 bm. uchwalony został m. in. projekt dekretu o podwyższeniu zaopatrzenia pieniężnego inwalidów wojennych i wojskowych, postanawiający, na czas trwania wyjątkowych warunków gospodarczych, wywołanych wojną, podwyższenie zaopatrzenia pieniężnego, — przewidzianego w ustawie z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim, a mianowicie, renta zasadnicza inwalidy wojennego wynosić ma 1.250 zł miesięcznie przy wymiarze zaopatrzenia dla inwalidów z ogólną utratą zdolności zarobkowej od 45 do 100 proc. plus dodatki miesięczne dla ciężko poszkodowanych inwalidów od 45 do 100 proc utraty zdolności zarobkowej, które wynosić mają od 100 do 750 zł miesięcznie. Dodatki na pielęgnację: od 1000 do 2000 zł miesięcznie. Projekt dekretu stanowi, że powyższa podwyżka zaopatrzenia inwalidzkiego, ulega zawieszeniu na czas posiadania przez osobę zainteresowaną środków utrzymania, zapewniających jej egzystencję, przez co rozumie się kwotę — przewyższającą pięciokrotnie sumę zaopatrzenia inwalidzkiego.

Syn Roosevelta przeciw partii republikanskiej

NOWY JORK (PAP). Na wiecu, zorganizowanym przez niezależny komitet obywatelski sztuki i wiedzy w Nowym Jorku, syn zmarłego prezydenta, Elliot Roosevelt, wystąpił z oskarżeniem przeciwko senatorowi Vanderbergowi oświadczając, że dąży on do trzeciej wojny światowej i fałszywie komentuje politykę Roosevelta. Elliot Roosevelt oświadczył, że partia Tafta, Dewey'a, Vandenberga, partia republikańska świadomie fałszywie komentują hasło Roosevelta w celu pozyskania władzy w Stanach Zjednoczonych, hasło, że niewielka garstka ludzi powinna rządzić krajem i ewentualnie światem. Elliot Roosevelt wzywa wszystkich obywateli amerykańskich do zjednoczenia się dokoła wytycznych Roosevelta w polityce zagranicznej, polegających na jedności celów mocarstw oraz współpracy międzynarodowej. Syn prezydenta Roosevelta podkreśla, że po pierwszej wojnie światowej pewne czynniki w Stanach Zjednoczonych jednocześnie finansowały delegacje pokojowe i dozbrajały Niemcy oraz sprzedawały broń innym narodom. W obecnej chwili jeden z bardzo wpływowych przedstawicieli amerykańskich na Konferencji Pokojowej i na Zgromadzeniu Generalnym ONZ — Vandenberg, udzielił wywiadu, w którym bezpośrednio zaatakował Franklina Roosevelta i jego politykę, czyniąc ją odpowiedzialną za obecną sytuację w Stanach Zjednoczonych. Elliot Roosevelt apelował do zwolenników polityki prezydenta Roosevelta, do potępienia partii republikańskiej, która ucieka się do fałszowania prawdy i opóźnia ugruntowanie pokoju międzynarodowego, dążąc do doraźnych korzyści politycznych.

Wieści z kraju i świata

POLSKA

Ze Szwajcarii jest w drodze dla Polski w darze wędrowne ambulatorium dentystyczne na 60 pacjentów dziennej obsługi.

LUBLIN. Wojskowy Sąd Karny skazał Bogdana Baszaka członka bandy faszystowskiej UPA na śmierć.

WARSZAWA. Światowy Komitet YMCA w Genewie nadesłał do Polski 50 kilka skrzyń warsztatów nowoczesnej szkoły zawodowej.

ZABRZE. Na Śląsku otwarto jedyną szkołę pielęgniarstwa PCK. Studia trwają 2 i pół roku.

OPOLE. Rozpoczęła tu działalność Komisja dla Badań Zbrodni Niem. w Polsce.

WARSZAWA. Ambasador Włoch p. Eugenio Reale i Francji p. Roger przybyli 23 bm. z Paryża do Warszawy.

— Inż. Lucsat z Paryża jeden z najwybitniejszych architektów francuskich przybył z Paryża by zapoznać się z planami odbudowy stolicy.

— Dnia 23 bm. w Min. Propagandy konferencja poświęcona zagadnieniom walki z gruźlicą.

BYDGOSZCZ. Sąd Okręgowy skazał na półtora roku więzienia piekarza Bolesława Rogaczewskiego za sprzeniewierzenie 4169 kg mąki z Wydz. Aprowizacji i piekarza Józefa Grossa za nieuczciwą wagę chleba, na 6 miesięcy obozu pracy.

KRAJE EUROPY

BERLIN. Na granicy stref francuskiej i amerykańskiej w pobliżu Ulm amerykańska służba bezpieczeństwa znalazła 6 skrzyń z bronią ukrytych na polach i gospodarstwach

— Władze brytyjskie strefy okupacyjnej zgodziły się na przybycie 12 tys. uchodźców niemców z Danii.

PRAGA. Do Pragi przybyła grupa dziennikarzy polskich udająca się na wybory do Bułgarii.

LONDYN. Żydowska organizacja terrorystyczna „Stern" ostrzegła, że działania partyzanckie przeciwko armii brytyjskiej zostaną wznowione.

— Dwa okręty brytyjskie natrafiły między wyspą Korfu a wybrzeżem albańskim na miny — 45 ludzi załogi zostało rannych.

— Dwa statki brytyjskie floty handlowej wyładowały na Cyprze 800 nielegalnych imigrantów żydowskich.

MOSKWA. ZSRR przeprowadza dalszą demobilizację w armii radzieckiej.

LONDYN. Władze amerykańskie w Niemczech wzmocniły kontrolę nad młodzieżą niemiecką.

POLITYKA MIĘDZYNARODOWA

PARYZ (PAP). Dziennik „Le Populaire" utrzymuje, że koalicja radykałów Herriota ze zwolennikami de Gaullea stała się już faktem dokonanym.

BERLIN. Według poglądu gen. Mac Narney na konferencji prasowej — konferencja Czwórki w sprawie Niemiec winna się odbyć w Berlinie.

LONDYN. Projekt zmian granic między Holandią i Niemcami będzie 24 bm. ropatrywany na tajnej sesji parlamentu holenderskiego.

PRAGA. Po wznowieniu stosunków dyplomatycznych między Węgrami i Czechosłowacją ambasadorem w Pradze został hr. [illegible]

— Delegacja słowackiej rądy narodowej wyjeżdża do USA w celu zapoznania obywateli z życiem dzisiejszej Słowacji Ameryki.

PARYZ. Mocą układu z Bangkoku między Francją i Sjamem Francja otrzymuje z powrotem prowincje Indochin.

Od 5-go marca 1946

Rośnie nasz potencjał morski

WARSZAWA (PAP). Biuro Prasowe Prezydium K. R. N. podaje — na podstawie sprawozdania złożonego przez inżyniera E. Kwiatkowskiego przed Prezydium K. R. N. — następujące dane o odbudowie portu w Szczecinie.

Szczecin ma wszelkie dane, by stać się w niedalekiej przyszłości wielkim portem przeładunkowym dla węgla. Posiada on pod każdym względem korzystne i naturalne warunki. Pierwsze obiekty o charakterze portowym przejęły władze polskie 5 marca 1946 r. Następnie stan posiadania polskiego w Szczecinie — porcie rozszerzył się. W chwili obecnej zostały nam przekazane pojedyncze tereny i obiekty w basenie Górnośląskim, dwa obiekty nad rzeką Parnicą, cała Kępa Reglicka, cała Kępa Parnicka, chłodnia i rzeźnia na prawym brzegu Odry, basen w Nowym Porcie w pobliżu Kanału Przemysłowego, tereny stoczni „Odra", obiekty między Nowym Przekopem i Odrą i znaczne części rejonu portowego Dolnej Odry. Prace rekonstrukcyjne są w toku i podejmowane są wysiłki, by je poważnie wzmocnić. Szczecin, powiązany uregulowaną Odrą i Kanałem z zagłębiem węglowym, ma więc poważne szanse — szczególnie po uruchomieniu na większą skalę żeglugi odrzańskiej, po przejęciu dalszych części portu, po wyremontowaniu zainstalowaniu dźwigów, zremontowaniu nabrzeży — przyciągnięciu w poważnych ilościach eksportu polskiego węgla.

„Polska Żegluga na Odrze".

Już w czerwcu br. powstała „Polska Żegluga na Odrze" sp. z o. o. we Wrocławiu. Pod koniec maja przybył Odrą pierwszy pociąg barek z węglem do Szczecina, składający się z holownika i 6 barek. 17 czerwca przybył pierwszy statek morski towarowy do Szczecina ze Szwecji, przywożąc około 500 ton celulozy. Odtąd następuje stopniowy rozwój portu i powiązanie go z zapleczem. W sierpniu do polskiej części tego portu weszło 10 statków towarowych, które zabrały około 3000 ton węgla do Szwecji. Przybyło też 27 berlinek, przywożąc ponad 6000 ton różnych towarów. Wreszcie odnotować należy, że protokołem z dnia 12 sierpnia br., spisanym w Nowej Soli, przekazały nam władze radzieckie rzekę Odrę z urządzeniami i zatopionymi obiektami. Dotychczas wydobyto już kilkadziesiąt obiektów. Ponadto ważnym osiągnięciem jest przejęcie i odbudowywanie ważnego portu rzecznego i Stoczni w Kostrzyniu, przy ujściu rzeki Warty do Odry. I port i stocznia pracują już produktywnie.

Dodać należy, że równolegle, choć na mniejszą skalę, prowadzi się prace rekonstrukcyjne lub organizacyjne we wszystkich portach zalewu szczecińskiego z ważkim portem w Swinoujściu na czele oraz w Kołobrzegu, Dertowie, Postominie, Pucku, Władysławowie, Jastarni, Elblągu, Tolkmicku i we Fromborku.

Rolnicy korzystajcie z darów Ameryki

W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej została zorganizowana akcja ofiarowywania traktorów, maszyn rolniczych i narzędzi oraz koni i bydła dla instytucji, szkół oraz dla indywidualnych odbiorców w Polsce. Akcja ta rozwija się głównie wśród Polonii Amerykańskiej.

Przeprowadzeniem tej akcji w Stanach Zjednoczonych zajmuje się Stowarzyszenie „The Robuilders of Poland". Transportem darów z Ameryki zajmuje się UNRRA, która podjęła się dostarczania ich do portów Polski. Natomiast Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych zobowiązało się do skierowywania nadsyłanych darów do właściwych odbiorców w kraju zgodnie z życzeniem ofiarodawców.

Według oceny Polskiej Misji Ekonomicznej w Waszyngtonie (adres: Polish Supply-Washington 8 D. C.-2224 Wyeming Avenue N .W. W.) akcja ta rozszerza się i tą drogą możemy otrzymać znaczne ilości koni (około 10.000 koni), traktorów, maszyn i narzędzi rolniczych.

Dotychczas nadeszło kilkanaście traktorów, a w drodze jest około 50 koni.

Celem uzyskania większej ilości tego rodzaju darów Ministerstwo Roln. i R. R. uważa za konieczne zorganizowanie odpowiedniej akcji informacyjno - propagandowej za pośrednictwem prasy, radia i pism specjalnych — wśród ludności w kraju, a w szczególności wśród rolników, spółdzielni i organizacji wiejskich, posiadających krewnych lub znajomych w Ameryce Północnej, aby zwrócili się bezpośrednio listownie do swoich krewnych i znajomych lub do polskich organizacji i instytucji w Ameryce z prośbą o przysłanie potrzebnego inwentarza żywego oraz maszyn rolniczych (traktory, pługi).

W listach tych należy stwierdzić bez żadnej wątpliwości, że Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych podjęło się dostarczenia darów właściwym odbiorcom, oraz, że wszelkie informacje w tym zakresie Polacy Amerykańscy uzyskają w Polskiej Misji Ekonomicznej w Waszyngtonie, której adres podano wyżej oraz w placówkach polskich konsularnych i w biurach UNRRA.

Prawo rzeczowe i spadkowe uchwalone

WARSZAWA (PAP). W najbliższym czasie ukażą się uchwalone ostatnio przez Radę Ministrów i zatwierdzone przez Prezydium KRN dwa dekrety zawierające prawo rzeczowe i prawo spadkowe. W ten sposób podjęte przez Ministerstwo Sprawiedliwości olbrzymie o historycznym znaczeniu dzieło unifikacji prawa w Rzeczypospolitej Polskiej dobiega końca.

Nowe prawo spadkowe, które niebawem wejdzie w życie, ogranicza znacznie krąg osób uprawnionych do dziedziczenia ustawowego, tak więc w linii prostej dziedziczą zastępni (t. zn. dzieci, wnuki, prawnuki) zaś z pośród wstępnych jedynie rodzice. W linii bocznej uprawnionymi do dziedziczenia są: rodzeństwo i jego zastępni (bratankowie i siostrzeńcy oraz ich potomkowie. Małżonek zmarłego dziedziczy czwartą część spadku — o ile przychodzi w zbiegu ze zastępnymi spadkodawcy; połowę spadku — w zbiegu z innymi uprawnionymi do dziedziczenia krewnymi, w braku zaś takich krewnych na rzecz małżonka przypada cały spadek.

Nowe prawo rzeczowe w odniesieniu do zagadnienia własności prywatnej stanowi, iż właściciel może w granicach przez ustawy określonych korzystać z rzeczy i nią rozporządzać z wyłączeniem innych osób.

Jeśli chodzi o sposób przechoszenia własności nieruchomości — to nowe prawo rzeczowe stoi na gruncie, iż rygorystyczna zasada, uzależniająca nabycie prawa własności od wpisu do ksiąg wieczystych, nie odpowiada obecnym warunkom. W myśl dekretu — do przeniesienia prawa własności nieruchomości wystarczy w zupełności umowa sporządzona w formie aktu notarialnego.

Kronika Gospodarcza

Węzeł bydgoski Państwowej Żeglugi Śródlądowej, który odgrywa wielką rolę w transportowym ruchu wodnym pomiędzy Wybrzeżem a centrum kraju, posiada połączenia z Wisłą, Odrą i Królewcem. Na węzeł bydgoski przypada obecnie połowa ruchu transportowego w Polsce.

Akcja parcelacyjno-osadnicza na Pomorzu Zachodnim trwa.

Związek Samopomocy Chłopskiej otrzymał z kredytów inwestycyjnych na IV kwartał br. 20 milionów zł kredytu na zakup siewników. Za kwotę tę Zarząd Główny Z. S. Ch. zakupi 600 siewników, z których 400 przeznaczone będzie dla gminnych spółdzielni S. Ch., 200 zaś dla gromadzkich kół Z. S. Ch., które zorganizują spółki siewnikowe.

W Polsce było przed wojną na terenie całego kraju 11 państwowych stadnin, w tym 3 stadniny ogierów. Obecnie jest 10 państwowych stadnin ogierów i 22 państwowe stadniny końskie.

Fabryki obuwia. Czynne są 4 fabryki obuwia: 1 w Tczewie, 2 w Starogardzie i 1 w Wejherowie, produkujące 30 tys. par obuwia miesięcznie.

Fabryka futrzarska w Gdańsku (dawn. Petzold) ruszy w najbliższym czasie wznawiając swą znaną na całym świecie produkcję. Będzie wyrabiała skóry baranie oraz uszlachetniała skóry fok, piżmowców, — tchórzy itp.

Garbarnie w Braniewie, która do produkcji skór twardych zużywać będzie 120 ton surowca miesięcznie, oraz w Zalewie mogąca dać ponad 10 ton skóry podeszwowej miesięcznie również rozpocznie pracę.

W odbudowie znajdują się 2 garbarnie w Rumii. Projektowana jest fabryka pasów transmisyjnych dla portów i galanterii skórzanej.

Zaliczki podatku gruntowego na rok 1946

WARSZAWA (PAP). Ministerstwo Skarbu wezwało podatników - rolników do wpłacenia zaliczek na podatek gruntowy na rok podatkowy 1946.

Podstawą opodatkowania jest żyto, przeliczone na równowartość w złotych. Wysokość zaliczek wynosi przy zbiorach: do 20 kwintali — 2% ich wartości, ponad 20 do 100 kwintali — 3% i ponad 100 kwintali żyta — 4%.

Zaliczki podatnicy - rolnicy obowiązani są natychmiast wpłacać do kas gminnych osobiście, bądź za pośrednictwem sołtysów.

ALEKSANDER MAJKOWSKI (146

Żëcé i Przigodë Remusa

Zvjercadło Kaszubskji

— Wo to le so kłopotu nje robje, Trąbol Na wodvodze do złego jim nje zbivô. Ale na to krol pruskji nji mô kanonóv, żebe mjoł volą njimi strzelac do wostrovóv i ludzi ve vłosnim kraju. Na to sami Njamcë be nje pozvolile. To le beło rzekłe na strach, bo jednak beł wudbë, że są wod vas wo nich kanonach dovjeme i są jim dobrą volą woddomë.

— Kamiń mje ze serca spodł — rzekł na to Trąba. — Bo jô so wuvożoł: A chtuż jich tam vje? No, jak won mje tade wo nich kanonach spomnjoł, tak jô wuvożoł za svój wobovjązk dac vom vjedzą, njim wone nadińdą i vas vëkurzą jak lesóv z jome. Krom tego panna Klema mje kładła na sumjenju, żebem vama żevnotę zanjosł, bo są srodze na vo to kłopotała. — Rzekł nom jesz szandara, kjej są wodczepjił:

— Żebesta są nje vożeła podjachac pod Glonk v nozodni drodzel Bo ma będzema pjilovała i vaju vszetkjich zatransportujema do sodze v gromadze z timi, co są tam zatacile!

Tak jô są wob drogę wumovjił z rebokami, żebe tam v knjeji zabrelë dvje dochle i puscilë mje na njich, pod każdą pochę jedną, na vodę, jak będzema jachała do dom v noce. Na szczesce spadła doka deszczovô na vodë, a vartorz z brzegu Zoborskjego, chocbe so woczë vëpatrzeł, nji mogł nas vjidzec, jak ma ceszij kota podbjeżała pod wostrov. Znadz tak Pon Bog chcoł. Tak rebocë mje podvjezle krotko brzegu, żem vëskoczeł, wobszedł wostrożnje do ruchavigo kaminja i vlozł. Z dołu mokri, z vjerzchu mokri. Brrl Żebe tak vjedzec, chdze njeboszczik krol jezore mô svoje butelkji z gorzołką zchovanë! Doł won nom roz z Remusem jeko lekji na wurzas tu na tim Glonku takji gduńskji vodkji ze złotem, że jesz dziso są muszę woblizivac, kjej spomnę.

— Vstidzełbes są, Trąbo, takjigo łakomstvał rzekł ksądz. — Gorzołka njikomu na zdrovje nje vińdze.

— Boże będze mjiłoscevi mje grzesznjikovjil — rzekł Trąba. — Ale jô jem słabi człovjek, a mocną v pjęsach mom bjałkę. Dobrze jegomosc mesloł, jak mje doł dło nji nigo talara. Jô ji go poprovdze zanjosł v gromadze z tim drugjim, v list klonovi wovinjętim. Mogł jem są spodzevac, że mje przejmje dobrim wokjem. Ale wona, jak ji daję v pokorze dusze dva cvjardi talarë, na mje:

— A ... povsenogo, pjijoku njicpotil Kuliż të muszoł przetracec pjenjędzi, kjej cë jaż dva talare zbjegłë!

No, i sprava poszła jak zveczajno: słova, pjęsce, mjetełokl Boczągë, że mom dło jegomosce nę spravę z lestem do Vejherova, beł jem v ti domovi vojnje srodze wustąplevi, coba mje nogu nje skjidła. Co mje są też przë pomocë Boskji wudało.

Tak to ju na svjece, że z chłopem, chternimu bjałka dobodô, njicht litosce nji mô. Procemno: Smjeją są z njego. Tak i jô a navetk ksądz smjałasma są z bjednigo Trąbë. Ale won są wo to na naju nje wobrazeł, le kjvoł głovą:

— Jegomosce chronji duchovnô sukjenka. Ale të, Remus, pozdejle, jak të plakac będzesz, kjej cebje wuvędzą jak mje, chturen jô do dzisodnją nje vdarzę sobje, jakjim sposobem jô mogł v to njeszczesce zalezc. Ale rągac ze mje: pjękno to nje je kjej jem tile vode z gorë i tile z dołu nabroł a krom tego tile strachu przeszed, be są do vaju dostac.

— Jakjigo strachu? — pitoł jem są Trąbë.

— Jegomosc povje, że to babskji bojanje. A Remus mô tam próżną durę, chdze wu ludzi strach sedzi. Ko rovnak vszescë reboce tu vkrąg vjedzą, że njeboszczik krol jezora jesz dzis jak za żëcô chodzi po polach i lasach i jezdzi z flintą po jezerze. Jedna bjałka z Gołunja njesącô kaczkę na przedanje do Koscerzne, naszła go tigzeń nazod v Juszkovskjim lese i tak są wurzasła, że wostavjiła kaczkę i dravo nekała do dom. Ale na vjeczor kaczka beła na woborze. Cuż be to beło, kjejbe won mje beł drogę zastąpjił przë kaminju, chturen je dvjerzami do tego kretovjiska?

— Dobri duch njikomu njick złego nje zrobji! — rzekł jem.

— Vjem jô, że to beł dobri człovjek, baro njeszczestlevi. Ale czimu be nji mjoł lubjic po smjercë trelov, kjej won je żijąci lubjił? Njigde nje zaboczę nigo żartu z kopjicą sana. Boże, dej mu njebô vjeczne. Ale kjejbe won tak na ten przikłod beł tam prze kaminju zaczął przede mną tańcovac v sztołce chojeczkji, topjelca abo krosnjęca, le tak na svoją kretofilę, smjerc bem beł dostoł. I to jesz povjem: Żebe tu nje beło Jegomoscë i cebje, Remus, za żodni skarbë svjata bem tu v ti jomje nje vesedzoł anji pocerza.

I wobvjinął są lepji v kożuch po krolu jezora, jakbe go zib strząsł. Tej vstoł i szedł do kuchnji, njibe to są przë wognjisku wogrzevac. Ale jô vjedzoł, że won zazdrzi do svoji butelkji. Za chvjilkę won są do naju vrocel i tak povjedzoł:

— Vëmoczeł jem są dziso jak sledz na sobotę. Dlatego bem gvesno co zjodł z darov panne Klemë.

Tak ma so wuszekovała vjeczerzę.

Na dalekjich zvonnjicach Vjelevskjigo koscoła ju vëbjiła dvanostô, kjej ksądz są przeżegnoł i povjedzoł:

— Tero, bracô, zmovma pocerz i pojma spac!

Ale Trąba dodoł cecho:

— Ale jutro jô spenetruję vszetkji scanë za gduńską njeboszczika. Bo szkoda be beło, kjejbe szure vodni i rebë njemove mjałë vëpjic takji szlachetni trunkji.

(Postępni vątk mdze)

Na Ziemi Kaszubskiej

GDAŃSK. Stocznia Nr. 3 obecnie buduje 7 kutrów rybackich o mocy silnika 70 KM przeznaczonych do połowów dalekomorskich. Jednostki te budowane są na zlecenie Morskiego Instytutu Rybackiego, według wzorów polskich. W dziale poza okrętowym Stocznia przeprowadza remont średni i kapitalny wagonów kolejowych.

SOPOT. W Sopocie został uroczyście otwarty pierwszy rok akademicki 1946/47 w Oddziale Akademii Nauk Politycznych. Po przemówieniach odbyła się imartykulacja słuchaczy pierwszego roku A. N. P. Uroczystość otwarcia roku akademickiego zakończył wykład prof. dr. H. Piętki na temat „Prawo a Państwo".

WEJHEROWO. Otruła się. Dnia 24 bm. otruła się w swoim mieszkaniu Witulska Maria, lat 41. Desperatkę znaleziono w godzinach rannych nieżywą. Powodem tego rozpaczliwego kroku było porzucenie przez męża. Tragicznie zmarła osierociła dwoje dzieci w wieku 3—4 lat.

— AKADEMIA KU CZCI CHRYSTUSA KRÓLA. W niedzielę, 27 bm. po nieszporach odbędzie się uroczysta Akademia ku czci Chrystusa Króla. Społeczeństwo nasze weźmie w tej manifestacji religijnej gremialny udział, by podkreślić tym naszą katolicką postawę.

— EGZAMINY MISTRZOWSKIE

Powiatowy Związek Cechów w Wejherowie podaje do wiadomości że dnia 2 października br. odbył się egzamin czeladniczy w zawodzie kowalskim, który złożyli następujący kandydaci: Domnik Józef z Werblina, Mudlaff Jan z Wejherowa, Hirsz Stanisław z Wejherowa.

Egzamin czeladniczy w zawodzie ślusarskim, odbyły w dniu 5. 10. br. złożyli kandydaci: Dunst Jan z Wejherowa, Gunther Konrad z Wejherowa, Neuman Czesław z Janowa, Rebelski Wacław z Redy, Szymański Franciszek z Wejherowa.

Egzamin czeladniczy w zawodzie szewskim odbyły w dniu 8. 10. br. złożyli: Bolda Józef z Wejherowa, Kłos Kazimierz z Wejherowa, Stolc Józef z Zemblewa, powiat morski.

Egzamin mistrzowski w zawodzie rzeźnicko-wędliniarskim w dniu 9 października br. złożyli Bronk Zygmunt z Gdyni, Brycki Bolesław z Gdyni, Dylawarski Stanisław z Lęborka, Dymarkowski Ignacy z Gdyni-Chylonii, Hołódy Stanisław z Lęborka, Jóźwiak Jan z Lęborka, Klepin Alfons z Wejherowa, Mudlaff Jan z Wejherowa, Sułat Wacław z Wielkiej Wsi, Uzdrowski Stefan z Szemuda, Uzdrowski Augustyn z Wejherowa.

Egzamin czeladniczy wzawodzie rzeźnicko - wędliniarskim w dniu 16 października br. złożyli: Doimnik Leon z Wejherowa, Kolka Jan z Białej-Rzeki, Kopaczewski Jan z Rumi-Zagórza, Kuchnowski Stefan z Swarzewa, Pińkowski Leon z Wejherowa, Płotka Henryk z Wejherowa, Ratajczak Bolesław z Wejherowa, Żywicki Edmund z Gościcina, Żywicki Stefan z Gościcina.

Egzamin czeladniczy w zawodzie stolarskim odbyły w dniu 17. 10. br. złożyli: Kolp Feliks z Rzucewa, Żywicki Józef z Milwina.

Egzamin czeladniczy w zawodzie malarskim w dniu 18. 10. br. złożyli: Brzoskowski Kazimierz z Pucka, Cynka Leon z Wejherowa, Jasi§ski Mieczysław z Wejherowa.

Wszystkim młodym czeladnikom i mistrzom życzymy szczęść Boże w dalszej pracy dla dobra rzemiosła i naszej Ojczyzny.

KRONIKA KOŚCIELNA

WEJHEROWO. Niedziela, 27. X. br. — przypada święto Chrystusa Króla.

Nabożeństwa w kościele farnym: o godzinie 7.00, 8.30 (szkolne) z przyjęciem dzieci do „Krucjaty Eucharystycznej", 11.00 suma z kazaniem.

Popołudniu o godz. 15.00 nieszpory. Po nieszporach uroczysta Akademia ku czci Chrystusa Króla w sali p. Prusińskiego.

Nauki rekolekcyjne. W poniedziałek, wtorek i środę po różańcu we Farze odbędą się nauki rekolekcyjne dla wszystkich mężczyzn, zwłaszcza którzy powrócili z wojny.

Święto Wszystkich Świętych. Dnia 1. 11. (piątek) przypada święto Wszystkich Świętych. W sobotę 2. 11. Dzień Zaduszny. W święto Wszystkich Świętych po uroczystych nieszporach, o godz. 14, nieszpory żałobne i procesja żałobna na cmentarz. gdzie odbędzie się poświęcenie grobów. Po czym we Farze „wymianki" za dusze zmarłych. W dniu Zadusznym rozpoczynają się Msze św. żałobne o godz. 6-tej. O godz. 7.30 wigilie, o 8.00 Msza św.

W czwartek o godz. 15.00 spowiedź.

Ze sportu na Kaszubach

W niedzielę 27 października br. o godzinie 16-tej zostanie rozegrany w Domu Marynarza w Nowym Porcie mecz bokserski o drużynowe Mistrzostwo Wybrzeża pomiędzy K. S. „Gryf" Wejherowo a WKS „Flota" Nowy Port.

Zarazem podaje się do wiadomości, iż w niedzielę 3 listopada br. odbędzie się mecz bokserski w Wejherowie. Bliższe szczegóły będą ogłoszone na łamach prasy.

Fink

OGŁOSZENIE

Starostwo Morskie Ref. Aprowizacji i Handlu zgodnie z pismem Urzędu Wojewódzkiego Gdańskiego z dnia 1 X 46 r. L. dz. A. H/H/IV-12 podaje do wiadomości poniższe marże zarobkowe i wzory kalkulacyjne ustalone przez Komisję badania ...

I. Kalkulacja ceny piwa: butelkowego przy sprzedaży hurtowej.

1.	1 ltr. piwa 1000 browar	zł 23,—
	1,5% na rzecz Zjedn. Brow.	0,35
2.	przewóz piwa z browaru	2,—
3.	inne koszty związane z przewozem	0,20
4.	koszty konserwacji piwa na miejscu	1,—
5.	manco piwa powstałe podczas rozlewu na skutek pęknięcia butelek itp.	2,—
6.	manco piwa na beczkach oraz zwroty zepsutego	1,30
7.	stłuczki butelek	1,50
8.	etykiety i klej	0,80
9.	kapsle i gumki	1,50
10.	robocizna i świadczenia socjalne	2,60
11.	kwas węglowy	1,50
12.	koszty administracji i reklama	0,90
13.	światło, opał, woda	1,—
14.	rozwózka wraz z utrzymaniem koni	1,50
15.	amortyzacja taboru	0,10
16.	asekuracja	0,20
17.	amortyzacja maszyn	0,60
18.	czynsz	2,—
19.	prowizja od sprzedaży	0,90
	razem:	zł 44,95
	10% zysku	4,50
	2% podatku obrotowego od sumy zł 54.—	1,08
	podatek dochodowy 12% od zł 54	3,24
	razem:	zł 53,77
	marża dla detalisty przy sprzedaży piwa butelkowego	30%
	marża dla detalisty przy sprzedaży piwa beczkowego	35%

II. Kalkulacja hurtowej ceny warzyw świeżych.

1. cena kupna towaru 1000 magazyn, producenta, wzgl. spółdzielczego zrzeszenia producentów za 1 kg 1,90
2. koszty towarowe przy transporcie zwykłym lub przy transporcie przyśpieszonym za 1 kg 1,90
3. manco 15%
4. koszty handlowe oraz zysk
   a) do końca sierpnia 25%
   b) w następnych miesiącach 20%

III. Marża zarobkowa w handlu hurtowym płodami strączkowymi:

brutto 20%, netto 5%.

IV. **Marża zarobkowa w handlu artykułami spożywczymi:**

	hurt (%)		detal (%)	
1. artykuły do pieczenia, budynie, proszki, galaretki	20	5	30	8
2. cukierki	20	4	25	6
3. keksy	20	4	40	10
4. czekolada i wyroby czekoladowe	20	5	40	8
5. grzyby suszone	20	4	30	6
6. musztarda w opakowaniu	20	4	20	4
7. musztarda luzem	20	4	30	8
8. soki owocowe	20	4	20	4
9. konserwy jarzynowe i inne	20	4	30	8
10. przyprawy do zup i kostki	20	4	30	8
11. pieprz i korzenie	20	7	40	10
12. marmelada w opakowaniu	20	5	30	6
13. marmelada luzem	20	5	35	7
14. owoce południowe				
a) świeże	25	5	40	10
b) suszone	20	5	40	10
15. owoce krajowe				
a) świeże	25	5	40	6
b) suszone	20	5	30	6
16. wina krajowe owocowe i gronowe	20	5	30	8
17. proszki mydlane	20	3	35	8
18. pasty do obuwia i frotery	20	5	35	8
19. soda kryształowa i amoniak	40	6	35	6

V. **Kalkulacja ceny octu.**

1. ocet fabryczny 6% w butelkach cena ustalona za 1 ltr. przez Min. Apr. i Handlu zł 35,—
2. napełnienie naczyn odbiory 1,—
   razem cena octu 1000 rampa fabryczna za 1 ltr. 36,—
   za 0,7 ltr. 25,20
3. koszty własne hurtownika:
   a) koszty związane z napełnieniem, robocizną, świadczenia,
   b) ubytek wynikający z rozlewu,
   c) etykiety, korki, lak,
   d) koszty stłuczków podczas mycia i napełnienia butelek (30 wartości butelek),
   e) zwiększony podatek obrotowy — 3% od sumy powyżej zł 36,—,
   f) prowizja agenta 3% od sumy sprzedaży,
   g) koszt butelki zł 7,—
   razem: zł 14,60

suma poz. 2+3 zł 40,—
marża netto hurtownika 5%
przy dostawie butelkowej do detalisty dochodzą koszty transportu, ryzyka, robocizny i zwiększone koszta akwizycji 14 od kwoty 40,— zł.,
przy dostawach pozamiejscowych dodatkowe koszty transportu 5%, ..
marża dla detalisty 25%.

VI. **A) Ocet fabryczny 6% luzem.**

1. Cena za 1 ltr. w fabryce ustaloną przez Min. Apr. i Handlu zł 35,—
2. napełnienie naczyn odbiorcy 1,—
   razem cena octu loco rampa fabryczna za 1 ltr. 36,—
3. przy dostawach przez fabrykę do detalisty:
   a) koszty transportu dostawy do detalisty,
   b) ryzyko związane z transportem,
   c) robocizna,
   d) dodatkowe koszta akwizycji 13%
   e) marża netto fabryki jako hurtownika 5%
   f) koszta transportu przy dostawach zamiejscowych 5%
4. marża zarobkowa detalisty 25%

B) Ocet 6% z esencji octowej.

1. cena 1 ltr. esencji octowej 80% loco skład Wojewódzkiej Centrali Chemicznej	zł 595,—
cena esencji przypadającej na 1 butelkę 0,7 ltr. octu 6% 595 . 19 —	zł 31,30
dowóz esencji do rozlewni	0,95
cena butelki	7,—
cena korka	1,—
cena etykiety	1,—
cena paku	0,25
mycie butelek, rozlew, stłuczki, manco	0,80
rozwózka do sklepów detalicznych	2,—
lokal, woda, światło	1,—
podatki	0,20
razem koszty własne	zł 45,50
zysk 10%	zł 4,50
cena sprzedaży	zł 50,—

Za Starostę Morskiego Kier. Wydz. Aprowizacji i Handlu (—) Klein

Ogłoszenie

Powołując się na § 17 statutu naszej Spółdzielni, zwołujemy na dzień 31 października 1946 r. na godz. 10-tą wsali hotelu ob. Prusińskiego w Wejherowie przy ul. Sobieskiego

WALNE ZGROMADZENIE członków Spółdzielni

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie,
2) odczytanie protokółu z ostatniego walnego zgromadzenia,
3) sprawozdanie Rady Nadzorczej,
4) sprawozdanie Zarządu a) rzeczowe, b) finansowe — bilans i rachunek strat i zysków,
5) podział nadwyżki,
6) dyskusja,
7) udzielenie absolutorium Zarządowi,

PRZERWA

8) wybory do Rady Nadzorczej,
9) plan pracy i budżet,
10) wnioski Zarządu, a) ustalenie najwyższej sumy zadłużenia § 14 statutu, b) przystąpienie Spółdzielni na członka Banku Gospodarstwa Spółdzielczego,
11) wolne wnioski,
12) zamknięcie walnego zgromadzenia.

Wejherowo, dnia 30 września 1946 r.

ROLNIK
Pow. Spółdzielnia Rol.-Handl.
z odpowiedzialnością udziałami
w Wejherowie
(—) Drywa (—) Pranczk.

UNIEWAŻNIAM zgubione stałe zaświadczenie rehabilitacyjne na nazwisko Kankowski Helena, Pierwoszyno, pow. morski. (445)

UNIEWAŻNIAMY zgubione stałe zaświadczenia rehabilitacyjne na nazwisko Brechelka Józef, Maria i Rozalia. Pierwoszyno, pow. morski. (444)

Redaguje Kolegium: Ignacy Szulenberg, Jan Rompski, Jan Trepczik, Józef Gniech.
WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „Zrzesz Kaszebskô". ADRES ADMINISTRACJI. Wejherowo, Rynek 7, Skrzynka Pocztowa 30, Telefon Nr. 68.
PRENUMERATA: Pocztowa i pod opaską miesięcznie 40.— zł. Prenumeratę pocztową należy zamawiać od 1—15 każdego mies. na następny miesiąc. Pod opaską na miejscu w Administracji lub przekazem pocztowym. CENA OGŁOSZEŃ: drobne za wyraz 8zl, najmniej 10 wyrazów. Tłusty druk 100 proc. więcej. Ogłoszenia reklamowe za tekstem 15 zl za 1 mm szpalty. — Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za terminowe ogłoszenia.

Tłoczono w Drukarni pod Zarządem Państwowym w Wejherowie. W-02494